

Załącznik Nr 2 do
Uchwały nr 5/56/20/VI
Zarządu Województwa
Warmińsko-Mazurskiego
Z dnia 3 lutego 2020

**STRATEGIA INWESTYCYJNA
INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
W RAMACH
REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
NA LATA 2014-2020**

Olsztyn, 3 lutego 2020 r.

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW	3
WYKAZ POJĘĆ.....	4
1. WPROWADZENIE	5
2. ZAŁOŻENIA WDRAŻANIA STRATEGII INWESTYCYJNEJ	6
2.1 Montaż finansowy, zarządzanie środkami	8
2.3. Instrumenty finansowe w RPO WiM 2014-2020	9
3. SZCZEGÓŁOWY OPIS PRODUKTÓW FINANSOWYCH.....	11
Działanie 1.3. Poddziałanie: 1.3.3 Fundusz na rozwój nowych firm (IF)	11
Działanie 1.5 Poddziałanie: 1.5.3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw (IF)	13
4. SYSTEM WDRAŻANIA IF W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020.....	15
4.1. Model wdrażania IF	15
4.2. Kryteria dostępu i wyboru Menadżera Funduszu Funduszy oraz Pośredników Finansowych	17
4.3. Monitoring i ewaluacja Strategii Inwestycyjnej	19
5. AKTUALIZACJA STRATEGII INWESTYCYJNEJ	21
AKTY PRAWNE I ODNIESIENIA.....	22

WYKAZ SKRÓTÓW

CT – Cel Tematyczny

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFSI - Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

EUR – Euro

FF – Fundusz Funduszy

IF – instrument finansowy, instrumenty finansowe

IZ RPO WiM/ IZ – Instytucja Zarządzająca RPO WiM 2014-2020

KE – Komisja Europejska

KM RPO WiM – Komitet Monitorujący RPO WiM 2014-2020

MFF – menadżer funduszu funduszy

MŚP – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwo/-a

OO – Odbiorca ostateczny

PF – Pośrednik Finansowy

PI – Priorytet Inwestycyjny

OP – oś priorytetowa

RPO WiM – Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

UE – Unia Europejska

WYKAZ POJĘĆ

Beneficjent – zgodnie z Art. 2 pkt. 10 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013, w kontekście instrumentów finansowych na mocy części drugiej tytuł IV niniejszego rozporządzenia oznacza podmiot, który wdraża instrument finansowy, albo, w stosownych przypadkach fundusz funduszy”. W przypadku województwa warmińsko-mazurskiego należy przyjąć „fundusz funduszy”.

Firma w początkowej fazie rozwoju – oznacza firmę, która rozpoczyna swoją działalność i określa jej dokładne kierunki. W tej fazie rozwoju firmy trwają prace nad dokumentacją: bussines planem wraz z budżetem oraz strategią rynkową i modelem przychodowym. Finansowanie zazwyczaj przeznaczone jest na badania: produktu lub usługi oraz rynku, ocenę i rozwój pomysłu, na uruchomienie fazy komercyjnej, na finansowanie rozwoju produktu lub usługi jak również pierwszych działań marketingowych. Przedsiębiorstwo zazwyczaj jest już zarejestrowane i działa na niewielką skalę. Przyjmuje się, że taki stan nie powinien trwać dłużej niż trzy lata.

Fundusz Funduszy – zgodnie z zapisami Art. 2 ust. 27 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013¹ oznacza fundusz tworzony w celu zapewniania wsparcia w postaci środków z programu lub programów dla kilku instrumentów finansowych.

Instrumenty Finansowe – zgodnie z Art. 2 lit. p Rozporządzenia finansowego² oznaczają unijne środki wsparcia finansowego przekazywane z budżetu na zasadzie komplementarności w celu osiągnięcia określonego celu lub określonych celów Polityki Unii. Instrumenty takie mogą przybierać formę inwestycji kapitałowych lub quasi kapitałowych, pożyczek lub gwarancji lub innych instrumentów opartych na podziale ryzyka, a w stosownych przypadkach mogą być łączone z dotacjami.

Pośrednicy Finansowi – zgodnie z zapisami Art. 38 ust. 5 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013 oznaczają podmioty, którym Fundusz Funduszy wdrażający IF powierzył część swoich zadań wdrożeniowych; Fundusze pożyczkowe, poręczeniowe, towarzystwa funduszy inwestycyjnych udzielający wsparcia przy pomocy instrumentów finansowych.

Odbiorca Ostateczny – zgodnie z definicją zawartą w Art. 2 ust. 12 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013, oznacza osobę prawną lub fizyczną, która otrzymuje wsparcie finansowe z instrumentu finansowego.

Program – oznacza Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Projekt – oznacza operację składającą się z przekazania wkładów finansowych z RPO WiM 2014-2020 do funduszu funduszy, a następnie do IF oraz późniejszego wsparcia finansowego świadczonego przez te IF zgodnie z Art. 2 pkt. 9 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013.

Projekt rozwojowy/ przedsięwzięcie rozwojowe – oznacza projekt/ przedsięwzięcie mające na celu wzrost wartości firmy przez zwiększenie przyszłych dochodów.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) Nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002.

1. WPROWADZENIE

Strategia Inwestycyjna instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (Strategia Inwestycyjna, Strategia) określa kluczowe zasady systemu wdrażania IF w województwie warmińsko-mazurskim. Stanowi element procesu ex-ante, który realizowany jest w województwie warmińsko-mazurskim od roku 2013 i uwzględnia warunki obligatoryjne, określone w Art. 37 Rozporządzenia nr 1303/2013. W skład przeprowadzonej dotychczas oceny wchodzi:

- ✓ „Analiza ex-ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 w województwie warmińsko-mazurskim” przeprowadzona w 2013 r. przez PSDB Sp. z o.o., badanie obejmowało wymogi określone w Art. 37 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013 lit. a-g,
- ✓ „Analiza opcji wdrożeniowych instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020”, przeprowadzona w 2015 r. przez Agrotec Polska Sp. z o.o. – badanie obejmowało wymogi określone w Art. 37 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013 lit. e – analizę opcji wdrożeniowych w znaczeniu wynikającym z Art. 38 oraz ocenę ex-ante ryzyka instrumentów gwarancyjnych w znaczeniu wynikającym z Art. 42 ust. 1 lit b Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013

Strategia Inwestycyjna powstała na podstawie wyników i rekomendacji wynikających z ww. badań, które przygotowywane były głównie na podstawie danych zastanych z wykorzystaniem modelu partycypacyjnego, tj. wyniki badań oraz rekomendacje poddawane były dyskusji z przedstawicielami różnych środowisk z regionu w trakcie warsztatów, paneli i spotkań konsultacyjnych. Strategia stanowi więc dokument oparty na dowodach, jak również wiedzy ekspertów zewnętrznych oraz interesariuszy z regionu. Ponadto, uwzględnia ona aktualny stan prawny, tzn. zasady wdrażania IF określone w odpowiednich regulacjach unijnych, które zostały przyjęte po okresie realizacji ww. badań zleconych.

Z uwagi na dużą dynamikę procesów rynkowych, w tym zmiany w otoczeniu MŚP oraz w samym sektorze przedsiębiorstw, zakłada się, iż sformułowane w Strategii założenia podlegać będą cyklicznej analizie i weryfikacji, w sposób umożliwiający oferowanie produktów, adekwatnych do zdiagnozowanego zapotrzebowania na rynku oraz osiągnięcia oczekiwanych rezultatów założonych w RPO WiM 2014-2020. Zgodnie z Art. 37 ust.2 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013, zastosowanie instrumentów finansowych oparte zostało na doświadczeniu we wdrażaniu IF w regionie, diagnozie problemu, w tym przede wszystkim w zakresie oceny zapotrzebowania na finansowanie, rodzaju instrumentów, alokacji na poszczególne działania. Celem interwencji jest niwelowanie luki finansowej, zawodności mechanizmów rynkowych i/lub tworzenie efektu zachęty – motywowanie docelowych odbiorców wsparcia do podejmowania określonych działań.

Instrumenty finansowe wdrażane będą w RPO WiM 2014-2020, Osi I Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur poprzez cztery typy instrumentów finansowych o łącznym nakładzie **60 187 500 EUR**.

Tabela 1. Typy instrumentów finansowych w ramach RPO WiM 2014-2020³

Lp.	Rodzaj IF	Indykatorywna Alokacja EFRR (Euro)
1	Instrument dłużny: pożyczka rozwojowa	7 840 640,00
2	Instrument dłużny: pożyczka inwestycyjna z premią	49 073 326
3	Instrument gwarancyjny (poręczenie)	226 674
4	Instrument kapitałowy (wejście kapitałowe)	3 046 860
	Suma	60 187 500,00

Wsparcie w ramach ww. instrumentów finansowych kierowane jest do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z województwa warmińsko-mazurskiego. W ramach poszczególnych Poddziałów Programu poszczególne instrumenty finansowe charakteryzować będzie odmienny typ współfinansowanych projektów oraz szczegółowe warunki finansowania (np. w zakresie preferencji: m.in. okres finansowania, wielkość odsetek, poziom oferowanych zabezpieczeń, karencja w spłacie zobowiązania).

2. ZAŁOŻENIA WDRAŻANIA STRATEGII INWESTYCYJNEJ

Wsparcie w ramach Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych w postaci IF ma przyczynić się do osiągnięcia określonych w RPO WiM 2014-2020 celów strategicznych. Pomoc w rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw z wykorzystaniem IF w RPO WiM 2014-2020 została zaplanowana w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 3a (*Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości*) oraz 3c (*Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług*). Wybór rodzajów i podział alokacji na IF w RPO WiM 2014-2020 jest odpowiedzią m.in. na zdiagnozowaną lukę finansową, dostępne środki w ramach RPO oraz wielowątkowość interwencji. W „Analizie *ex-ante* instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 w województwie warmińsko-mazurskim” przyjęto, że instrumenty finansowe powinny być planowane wszędzie tam, gdzie zostaną stwierdzone nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku lub nieoptymalny poziom inwestycji oraz zapotrzebowanie na inwestycje. IF mają także stwarzać możliwość i zachęcać sektor prywatny do współinwestowania i dzielenia się ryzykiem inwestycyjnym.

Instrumenty finansowe zaprojektowano w taki sposób, aby zapewnić zgodność interesów (instrument finansowy ma przyczynić się do realizacji celu leżącego we wspólnym interesie publicznym i beneficjenta) oraz odpowiedniość, co oznacza, że proponowany instrument finansowy jest właściwym instrumentem polityki do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie. IF mają powodować istotną poprawę, jaka nie może nastąpić w wyniku działania rynku, czyli musi istnieć potrzeba interwencji państwa, np. poprzez usunięcie niedoskonałości lub rozwiązanie problemu

³ Wartości ujęte w tabeli obejmują całkowite nakłady EFSI na IF, w tym również koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie MFF i PF.

a także niezbędny jest efekt zachęty, co oznacza, że odbiorca pomocy angażuje się w dodatkową działalność, której nie podjąłby lub, którą podjąłby w ograniczonym lub innym zakresie lub miejscu. Zapewniona jest także proporcjonalność pomocy: kwota pomocy ograniczona do minimum niezbędnego do przyciągnięcia dodatkowych inwestycji lub działalności w danym obszarze. Z drugiej strony, instrumenty finansowe mają charakter dodatkowy, co oznacza, że ich celem nie jest zastąpienie instrumentów finansowych państwa członkowskiego, finansowania prywatnego lub innych interwencji finansowych ze strony Unii, są stosowane w przypadkach finansowo opłacalnych, ale niegenerujących wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych, a także mają przynosić efekt mnożnikowy, tj. służyć uruchomieniu łącznej inwestycji przekraczającej wkład UE. IF zaprojektowano ponadto w sposób pozwalający unikać nadmiernych negatywnych skutków dotyczących konkurencji i wymiany handlowej i pozostawać w spójności z przepisami dotyczącymi pomocy państwa: negatywne skutki pomocy muszą być wystarczająco ograniczone, aby ogólny wpływ środka był pozytywny.

W przypadku PI 3a celem zastosowania instrumentów jest **niwelowanie luki finansowej przedsiębiorców** w dostępie do finansowania zewnętrznego, z kolei w 3c **także tworzenie efektu zachęty** dla realizacji adekwatnych założeń Programu. Dotyczy to przede wszystkim projektów charakteryzujących się wysokim stopniem innowacyjności, opartych o nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, wpływające na rozwój inteligentnych specjalizacji regionu. Ponadto, kryterium demarkacji pomiędzy instrumentami jest cel szczegółowy interwencji – przy czym, ogólną zasadą jest, by wsparcie związane z eliminacją luki udzielane było na zasadach rynkowych lub do nich zbliżonych, a warunki preferencyjne dedykowane były projektom, w których istotniejsze jest tworzenie efektu zachęty.

Tabela 2. Alokacja na instrumenty finansowe w ramach RPO WiM 2014-2020⁴

PI	Działanie	Poddziałanie	Nazwa poddziałania	IF w EUR	INSTRUMENT FINANSOWY (Alokacja EFRR w EUR)			
					Pożyczka rozwojowa	Pożyczka inwestycyjna z premią	Poręczenie	Wejście kapitałowe
3a	1.3 Przedsiębiorczość (wsparcie przedsiębiorczości)	1.3.3	Fundusz na rozwój nowych firm (IF)	10 887 500	7 840 640			3 046 860
3c	1.5 Nowoczesne firmy	1.5.3	Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw (IF)	49 300 000		49 073 326	226 674	
Suma łącznie				60 187 500	7 840 640	49 073 326	226 674	3 046 860

Planując zastosowanie IF w ramach RPO WiM 2014-2020 uwzględniony został także aspekt obecności w systemie wsparcia zwrotnego z innych źródeł m.in. środków z perspektywy 2007-2013. Mając na uwadze powyższe, interwencja w ramach perspektywy 2014-2020 została zaplanowana tak,

⁴ Wartości ujęte w tabeli obejmują całkowite nakłady EFSI na IF, w tym również koszty zarządzania i opłaty za zarządzanie MFF i PF możliwe do poniesienia w trakcie wdrażania IF.

aby oba systemy były spójne, a planowana interwencja komplementarna. W SI uwzględniono również warunki wsparcia w formie IF wynikające z Rozporządzeń i wytycznych Komisji Europejskiej.

2.1 Montaż finansowy, zarządzanie środkami

Każdy IF zaprojektowany w Strategii Inwestycyjnej wymaga zapewnienia min. 15 % wkładu krajowego (wniesionego, co do zasady, przez Pośrednika Finansowego lub w przypadku wejścia kapitałowego – inwestorów prywatnych – na poziomie Pośrednika Finansowego lub Ostatecznego Odbiorcy).

Zakłada się, że odbiorca ostateczny jest zwolniony z wniesienia wkładu własnego. Wyjątkiem od tej zasady mogą być wymogi regulacji krajowych i UE, w szczególności związane z intensywnością pomocy publicznej. Zakłada się, że MFF wykaże zdolność do zapewnienia dodatkowych środków we wdrażanie IF. Wsparcie udzielane odbiorcom ostatecznym będzie powierzone Pośrednikom Finansowym, którzy będą oferować produkty zgodne z wytycznymi przedmiotowej Strategii Inwestycyjnej. Zarówno odsetki i inne korzyści generowane dzięki wsparciu z EFSI na rzecz instrumentów finansowych, jak i środki zwracane do funduszu funduszy przypisane do wsparcia z EFSI będą wykorzystywane przez MFF zgodnie z Art. 43, 44 i 45 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013, zapisami Strategii Inwestycyjnej (która będzie w tym zakresie odpowiednio zaktualizowana) i umowy z IZ RPO WiM 2014-2020.

2.2. Kryteria oceny wniosków o wsparcie odbiorców ostatecznych

Kryteria formalne oceny wniosków muszą być zgodne ze Strategią Inwestycyjną (kwalifikowalność odbiorcy ostatecznego, rodzaj projektu, rodzaj oferowanego wsparcia, cele Strategii Inwestycyjnej). Wybór kryteriów merytorycznych oceny wniosków pozostaje w gestii PF, przy czym w kryteriach muszą zostać odzwierciedlone:

- ✓ wymogi określone w Art. 7 ust. 3 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) Nr 480/2014,
- ✓ założenia przyjęte w RPO tj. preferencje dla projektów wykazujących wpływ na rozwój co najmniej jednej z regionalnych inteligentnych specjalizacji zidentyfikowanych w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*.
- ✓ w przypadku zakupu nieruchomości, powiązanie zakupu nieruchomości z celami finansowymi zgodnymi ze strategią inwestycyjną
- ✓ Wpływ na rozwój inteligentnych specjalizacji rozumiany jest jako spełnienie co najmniej dwóch z poniższych warunków:
 - ✓ wpływ na eliminowanie negatywnego wpływu zagrożeń i/lub wpływ na wykorzystanie szans zdiagnozowanych w analizie SWOT dla danej inteligentnej specjalizacji,
 - ✓ wpływ na wzmocnienie silnych stron i/lub eliminację słabych stron zdiagnozowanych w analizie SWOT dla danej inteligentnej specjalizacji ⁵,
 - ✓ dyfuzję wyników projektu na więcej niż jeden podmiot działający w obszarze danej inteligentnej specjalizacji,

⁵ Analizy SWOT dla poszczególnych specjalizacji ujęte są w raportach z *Badania potencjału innowacyjnego i rozwojowego przedsiębiorstw funkcjonujących w ramach inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego* dostępnych na stronie www.ris.warmia.mazury.pl

- ✓ stworzenie w wyniku projektu możliwości eksportowych w ramach danej specjalizacji i/lub generowanie potencjalnego wzrostu współpracy w europejskich łańcuchach wartości⁶,
- ✓ wpływ na kreowanie współpracy pomiędzy środowiskiem naukowym, biznesowym, otoczeniem biznesu, administracją w obrębie co najmniej jednej specjalizacji w wyniku realizacji projektu.

Jednocześnie duże znaczenie przy ocenie wniosku będą mieć kryteria określające zdolność odbiorcy ostatecznego do spłaty zobowiązania, w tym także ocena jakości proponowanych zabezpieczeń (naturalnie z wyjątkiem instrumentów poręczeniowych i kapitałowych). Istotne jest również, aby wymogi stawiane odbiorcy ostatecznemu nie były zbyt restrykcyjne, tak aby IF mogły stanowić efektywne i skuteczne narzędzie realizacji celów Programu.

2.3. Instrumenty finansowe w RPO WiM 2014-2020

Instrumenty finansowe wykorzystane zostaną w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w osi I "Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur" w następujących działaniach/ poddziałaniach:

- ✓ **Działanie: 1.3** Przedsiębiorczość (wsparcie przedsiębiorczości)
 Celem interwencji jest poprawa warunków dla rozwoju sektora MŚP w początkowej fazie rozwoju (do 3 lat), które otrzymają wsparcie kapitałowe, umożliwiające im rozwój na rynku oraz zapewniające odpowiedni poziom konkurencyjności firmy. Wsparcie kierowane będzie przede wszystkim na **niwelowanie luki finansowej**, tj. na działania mające na celu stabilizację rynkową przedsiębiorstwa, przedsięwzięcia rozwojowe, poprawiające potencjał konkurencyjny, a także inwestowanie w rozwój istniejącej, jak i tworzenie nowej infrastruktury przedsiębiorstw. Preferencje uzyskają projekty z obszarów inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego. Rezultatem interwencji będzie zwiększony poziom kreacji przedsiębiorstw oraz inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw.

1.3.3 Fundusz na rozwój nowych firm (IF)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pożyczka rozwojowa ✓ wejście kapitałowe
--	--

- ✓ **Działanie: 1.5** Nowoczesne firmy
 Celem interwencji jest zwiększenie zastosowania innowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach. Przesłanką zaprojektowanej interwencji jest – obok **niwelowania luki finansowej** – przede wszystkim **tworzenie efektu zachęty** dla działań, mających na celu wsparcie ukierunkowane na projekty innowacyjne i rozwojowe, poprawiające potencjał konkurencyjny regionu. Dotyczy to w szczególności innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych w przedsiębiorstwach. Preferencje uzyskają projekty z obszarów inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego. Rezultatem wsparcia będzie wzrost liczby

⁶ Europejski łańcuch wartości rozumiany jest jako całość działań/ etapów wytwarzania danego produktu w ramach określonej dziedziny działalności przedsiębiorstwa, angażujący podmioty z krajów europejskich (w tym m.in. producentów surowców, dostawców, podwykonawców, dystrybutorów, klientów, dostawców usług posprzedażowych, jednostki odpowiadające za utylizację/ recykling, itp.) *(opracowanie własne na podstawie źródeł rozproszonych)*

innowacji, a tym samym odsetka przedsiębiorstw innowacyjnych w przemyśle i usługach. Interwencja skutkować będzie także podniesieniem poziomu inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw.

1.5.3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw (IF)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pożyczka inwestycyjna z premią ✓ poręczenie
--	--

Poniżej zaprezentowano **charakterystykę poszczególnych instrumentów** w podziale na poddziałania:

3. SZCZEGÓŁOWY OPIS PRODUKTÓW FINANSOWYCH

Działanie 1.3. Poddziałanie: 1.3.3 Fundusz na rozwój nowych firm (IF)

Instrument finansowy: Pożyczka rozwojowa	
Opis	<p>Pożyczka rozwojowa to instrument dłużny, który będzie udzielany na warunkach rynkowych lub jako pomoc de minimis. Stanowi element wsparcia przedsiębiorstw w początkowej fazie rozwoju (tj. działających na rynku nie dłużej niż 3 lata), dla których barierą w dostępie do kapitału jest krótka historia kredytowa lub jej brak, niewystarczające zabezpieczenia, brak możliwości finansowania ze środków zewnętrznych wydatków obrotowych. Pożyczka może zostać przyznana w dwóch wariantach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyłącznie na przedsięwzięcie o charakterze inwestycyjnym umożliwiające wzrost pozycji konkurencyjnej firmy na rynku, jej produktywności, potencjału rozwojowego, lub - na przedsięwzięcie łączące koszty o charakterze inwestycyjnym i obrotowym (część obrotowa maksymalnie do 50 % udziału w Instrumencie ogółem) mające na celu wzmocnienie podstawowej działalności przedsiębiorstwa bądź realizację nowych projektów (np. aktywność mająca na celu ustabilizowanie obecnej pozycji firmy na rynku, wzmocnienie wykorzystania mocy produkcyjnej). <p>Cena kapitału zbliżona do rynkowej będzie przeciwdziałać efektowi jałowej straty i zminimalizuje zniekształcenia rynku powodowane przez interwencję publiczną. Warunkiem otrzymania wsparcia będzie wykazanie przez MŚP wpływu planowanej inwestycji na utrzymanie/rozwój firmy będącej w początkowej fazie rozwoju oraz powiązania inwestycji z działalnością przedsiębiorstwa.</p> <p>Preferowane będą inwestycje z obszarów inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego.</p>
Pośrednicy finansowi	M.in. fundusze pożyczkowe, działające w regionie banki spółdzielcze i komercyjne.
Odbiorcy ostateczni	MŚP w początkowej fazie rozwoju tj. funkcjonujące na rynku nie dłużej niż 3 lata prowadzące działalność na terenie województwa warmińsko - mazurskiego.
Alokacja	7 840 640 EUR
Podstawowe parametry IF	
1. Szacunkowa liczba odbiorców ostatecznych	73
2. Kwota wsparcia/ wysokość pożyczki	5 000 zł - 1,5 mln zł /1 mln (maksymalna łączna wartość wsparcia udzielona jednemu podmiotowi 1,5 mln zł, pod warunkiem że wysokość jednostkowej pożyczki nie przekracza 1 mln zł.)
3. Wkład PF	min. 15%
4. Minimalny wkład odbiorcy ostatecznego	0%
5. Okres budowy portfela	Co do zasady do 2 lat. W przypadku, gdy na podstawie jednej umowy z Pośrednikiem Finansowym wdrażany będzie więcej niż jeden IF, możliwe wydłużenie do 3 lat.
6. Maksymalny okres finansowania	10 lat
7. Limit strat	20%
8. Szacunkowa dźwignia finansowa	1,1 – 1,2

9. Oprocentowanie	Oprocentowanie rynkowe (tj. na poziomie co najmniej odpowiedniej stopy referencyjnej wyznaczonej zgodnie z Komunikatem KE w sprawie ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych) lub niższe od rynkowego.
10. Podział ryzyka i wynagradzania kapitału	Podział ryzyka proporcjonalny do udziału w kapitale. Dopuszcza się zastosowanie schematu pożyczki z podziałem ryzyka zgodnie z Rozporządzeniem (UE) Nr 964/2014.
11. Pomoc publiczna	Instrument może funkcjonować w schemacie pomocy publicznej/ pomocy de minimis. Pomoc publiczna na poziomie PF nie występuje (oprocentowanie części PF jest na warunkach rynkowych).
12. Limity i ograniczenia	Na etapie wyboru Pośredników Finansowych przewiduje się określenie warunków preferencyjnych, na których udzielane jest wsparcie wybranym grupom odbiorców ostatecznych (m.in. w oparciu o wielkość przedsiębiorstwa). Udział części obrotowej w całości instrumentu do 50 %
13. Informacje dodatkowe	Kwota wsparcia może być wyższa niż wskazana w pkt. 2 tabeli, jeśli część przekraczającą wartość wskazaną w pkt. 2 PF sfinansuje w całości wkładem własnym. Pośrednik jest zobligowany do podejmowania dodatkowych działań towarzyszących inwestycji przed podjęciem decyzji inwestycyjnej oraz po podjęciu tej decyzji, zmierzających do maksymalnego zwiększenia jej oddziaływania

Instrument finansowy: Wejście kapitałowe	
Opis	Instrument kapitałowy polega na pozyskiwaniu przez odbiorcę ostatecznego finansowania zewnętrznego w zamian za udziały w przedsiębiorstwie. Interwencja będzie ukierunkowana na projekty rozwojowe, o charakterze innowacyjnym, nastawione na wzrost pozycji konkurencyjnej na rynku. Preferowane będą inwestycje z obszarów inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego. Wsparcie kierowane będzie do nielicznej, precyzyjnie wyselekcjonowanej grupy odbiorców ostatecznych, w długim okresie (kilkuletnim). Ważnym aspektem objęcia wsparciem danego przedsięwzięcia jest ocena, czy rozwiązanie/ projekt będzie sprzyjał rozwojowi przedsiębiorstwa.
Pośrednicy finansowi	M.in. podmioty zarządzające funduszami kapitałowymi podwyższonego ryzyka.
Odbiorcy ostateczni	MŚP w początkowej fazie rozwoju tj. funkcjonujące na rynku nie dłużej niż 3 lata prowadzące działalność na terenie województwa warmińsko - mazurskiego.
Alokacja	3 046 860 EUR
Podstawowe parametry	
1. Szacunkowa liczba odbiorców ostatecznych	13
2. Kwota wsparcia/ wysokość wejścia kapitałowego	Do 2 000 000 zł (maksymalna łączna wartość wsparcia udzielona jednemu podmiotowi)
3. Łączna stopa udziału prywatnego	Przy zastosowaniu mechanizmów rynkowych min. 30 %. Przy zastosowaniu schematu pomocy publicznej lub de minimis, zgodnie z obowiązującymi regulacjami.
4. Minimalny wkład odbiorcy ostatecznego	Wkład ostatecznego odbiorcy obejmuje wszystkie nieobjęte przez instrument składniki majątku ostatecznego odbiorcy przyczyniające się do realizacji projektu rozwojowego.
5. Okres budowy portfela	Min. 4 lata
6. Maksymalny okres finansowania	10 lat – w tym czasie nastąpi dezinwestycja

7. Szacunkowa dźwignia finansowa	-
8. Podział ryzyka i wynagradzania kapitału	Co do zasady, podział ryzyka będzie proporcjonalny do udziału w inwestycji. W przypadku zysku z dezinwestycji: co do zasady podział ryzyka będzie proporcjonalny do wniesionego wkładu.
9. Pomoc publiczna	Wsparcie w postaci instrumentu kapitałowego może być udzielane w ramach schematu pomocy publicznej lub pomocy de minimis, lub w oparciu o mechanizmy rynkowe.
10. Limity i ograniczenia	-

Działanie 1.5 Poddziałanie: 1.5.3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw (IF)

Instrument finansowy: Pożyczka inwestycyjna z premią	
Opis	<p>Pożyczka inwestycyjna z premią to instrument dłużny, który będzie udzielany na warunkach rynkowych lub jako pomoc de minimis. Wsparcie skierowane jest do przedsiębiorstw inwestujących w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maszyny i sprzęt produkcyjny (przedsięwzięcia rozwojowe, np. modernizacja środków produkcji, wyposażenie nowych lub doposażenie istniejących miejsc pracy) • nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) • innowacje produktowe i procesowe, m.in. poprzez adaptowanie gotowych technologii i rozwiązań zakupionych przez przedsiębiorstwo, wprowadzanie tzw. innowacji imitujących, innowacji w skali przedsiębiorstwa. <p>W ramach ww. przedsięwzięć możliwe będą inwestycje w niezbędną infrastrukturę ściśle związaną z przedmiotem projektu. Inwestycje będą miały na celu poprawę potencjału konkurencyjnego przedsiębiorstw, zdolność do rozszerzenia oferty o nowe produkty lub usługi. Preferencje uzyskają przedsięwzięcia z obszarów inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego.</p> <p>W stosunku do wybranych przedsięwzięć możliwe jest stosowanie premii (w postaci subsydiowania odsetek). Dotyczy to projektów o szczególnym potencjale rozwojowym dla regionu, np. przyczyniających się do oszczędności surowców i energii oraz ograniczenia emisji szkodliwych gazów do środowiska, realizowanych na obszarach o niskim poziomie aktywności gospodarczej, wysokiej stopie bezrobocia, ukierunkowanych na ekspansję rynkową w wymiarze geograficznym lub ofertowym, przyczyniających się do tworzenia trwałych miejsc pracy.</p> <p>W przypadku zastosowania premii, w miarę spłaty rat kapitałowych kredytu, Pośrednik Finansowy otrzymuje ze środków Programu ekwiwalent części raty odsetkowej, którą spłaca ostateczny odbiorca. Wstrzymanie spłaty rat kapitałowych powoduje automatyczne wstrzymanie spłaty rat odsetkowych ze środków Programu. W tym przypadku instrumenty finansowe pełnią rolę mechanizmów zachęty do podejmowania odpowiednich inwestycji. Zakładane jest subsydiowanie odsetek od pożyczek, przy możliwym zastosowaniu mechanizmu nieproporcjonalnego wynagradzania kapitału. Dzięki interwencji możliwe będzie osiągnięcie efektu zachęty ukierunkowanego na strategiczne dla regionu działania.</p>
Pośrednicy finansowi	M.in. fundusze pożyczkowe, działające w regionie banki spółdzielcze i komercyjne
Odbiorcy ostateczni	MŚP prowadzące działalność na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.
Alokacja	49 073 326 EUR
Podstawowe parametry IF	

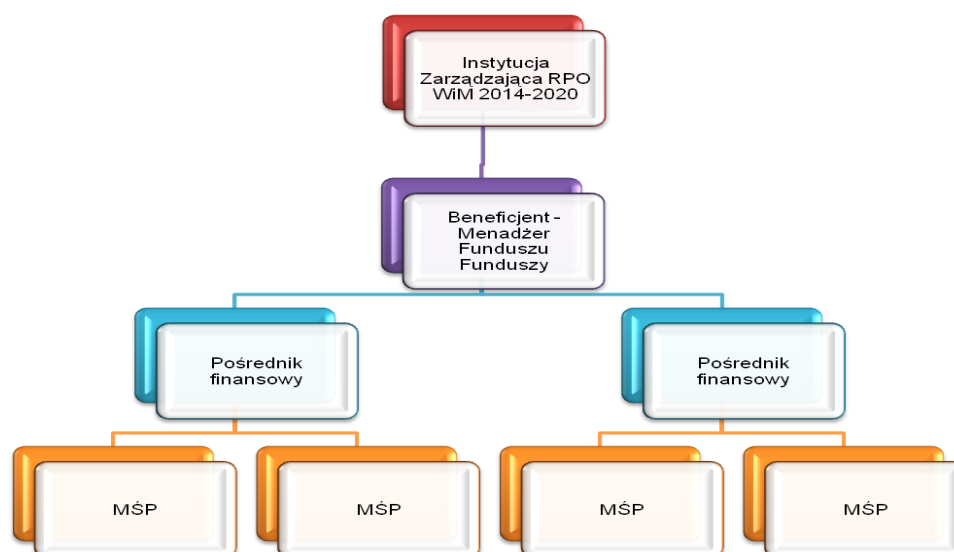
1. Szacunkowa liczba odbiorców ostatecznych	752
2. Kwota wsparcia/ wysokość pożyczki	5 000 zł - 1,5 mln zł/1 mln zł (maksymalna łączna wartość wsparcia udzielona jednemu podmiotowi 1,5 mln zł, maksymalna wartość pożyczki 1 mln. zł)
3. Kwota wsparcia/ wysokość subsydium	Od 40% do 85% rat odsetkowych. (75 000,00 zł: maksymalna łączna wartość wsparcia w postaci bezzwrotnej udzielona na rzecz jednego podmiotu)
4. Wkład PF	min. 15%
5. Minimalny wkład odbiorcy ostatecznego	0%
6. Okres budowy portfela	Co do zasady do 2 lat. W przypadku gdy na podstawie jednej umowy z Pośrednikiem Finansowym wdrażany będzie więcej niż jeden IF możliwe wydłużenie do 3 lat.
7. Maksymalny okres finansowania	10 lat
8. Limit strat	15%
9. Szacunkowa dźwignia finansowa	1,1 – 1,2
10. Oprocentowanie	Co do zasady oprocentowanie niższe od rynkowego, tj. na poziomie poniżej odpowiedniej stopy referencyjnej, wyznaczonej zgodnie z komunikatem KE dotyczącym wyznaczania stóp referencyjnych i dyskontowych.
11. Podział ryzyka i wynagradzania kapitału	Co do zasady podział ryzyka i wynagrodzenia kapitału proporcjonalny do udziału w kapitale. W obszarach preferencji, możliwe jest zastosowanie mechanizmu nieproporcjonalnego wynagrodzenia kapitału, w ramach którego: <ul style="list-style-type: none"> • oprocentowanie części pożyczki finansowanej ze środków RPO WiM 2014-2020 będzie obniżone, • oprocentowanie części pożyczki finansowanej ze środków PF/MFF będzie utrzymane na poziomie rynkowym. Dopuszcza się zastosowanie schematu pożyczki z podziałem ryzyka zgodnie z Rozporządzeniem (UE) Nr 964/2014. W przypadku zastosowania premii część raty odsetkowej należna Pośrednikowi Finansowemu będzie subsydiowana ze środków Programu – do poziomu nie wyższego niż oprocentowanie rynkowe.
12. Pomoc publiczna	Instrument może funkcjonować w schemacie pomocy publicznej/ de minimis. Pomoc publiczna na poziomie PF nie występuje (oprocentowanie części PF jest na warunkach rynkowych). W wypadku stosowania nieproporcjonalnego wynagrodzenia kapitału pomoc publiczna nie występuje, ale Pośrednik musi wykazać, że oprocentowanie jego części (po uwzględnieniu otrzymanego subsydium) jest nie wyższe niż rynkowe.
13. Limity i ograniczenia	-
14. Informacje dodatkowe	Kwota wsparcia może być wyższa niż wskazana w pkt. 2 tabeli, jeśli część przekraczającą wartość wskazaną w pkt. 2 PF sfinansuje w całości wkładem własnym.

Instrument finansowy: Poręczenie	
Opis	<p>Celem instrumentu jest ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia m.in. kredytów (pożyczek), umów leasingu. Rezultatem będzie ułatwienie przedsiębiorstwom, które nie posiadają wystarczających zabezpieczeń, dostępu do kapitału zewnętrznego. Poręczenie będzie obejmować część instrumentu finansowania (w tym kredytu lub pożyczki).</p> <p>Wsparcie skierowane jest do przedsiębiorstw wykorzystujących kapitał zewnętrzny do podniesienia swojej konkurencyjności (w tym m.in. dzięki technologiom informacyjno-komunikacyjnym)</p> <p>Dostęp do kapitału ma na celu poprawę potencjału konkurencyjnego przedsiębiorstw, podniesienie zdolności do rozszerzenia oferty o nowe produkty lub usługi. Preferencje uzyskują przedsięwzięcia z obszarów inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego.</p>
Pośrednicy finansowi	M.in. fundusze poręczeniowe, fundusze pożyczkowe, banki komercyjne i spółdzielcze.
Odbiorcy ostateczni	MŚP prowadzące działalność na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.
Alokacja	226 674 EUR
Podstawowe parametry IF	
1. Szacunkowa liczba odbiorców ostatecznych	18
2. Kwota wsparcia/ wysokość poręczenia	Do 1 000 000,00 zł (maksymalna łączna wartość wsparcia udzielona jednemu podmiotowi)
3. Maksymalna ekspozycja środków RPO na ryzyko	25% (tj. ze środków Programu pokrywane są straty w kwocie nie przekraczającej 25% łącznej wartości portfela poręczeń)
4. Maksymalna stopa poręczenia	80% tj. poręczenie ze środków Programu oraz środków własnych Pośrednika Finansowego obejmuje nie więcej niż 80% wartości poręczanego zobowiązania zaciąganego przez Ostatecznego Odbiorcę w instytucji finansowej.
5. Minimalny wkład własny odbiorcy ostatecznego	Brak minimalnych wymagań w zakresie wkładu własnego odbiorcy ostatecznego
6. Okres budowy portfela	Nie dłuższy niż 2 lata W przypadku, gdy na podstawie jednej umowy z Pośrednikiem Finansowym wdrażany będzie więcej niż jeden IF, możliwe wydłużenie do 3 lat.
7. Maksymalny okres na wygaszenie portfela poręczeniowego	7 lat
8. Szacunkowa dźwignia finansowa	4,0 – 5,0
9. Podział ryzyka	Ryzyko będzie dzielone odpowiednio do przyjętej stopy poręczenia.
10. Pomoc publiczna	Instrument może funkcjonować w schemacie pomocy de minimis lub jako tzw. ograniczona gwarancja portfelowa, tj. standardowy instrument finansowy, o którym mowa w Art. 7 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. Pomoc publiczna na poziomie PF nie występuje.
11. Informacje dodatkowe	Wartość zobowiązania zabezpieczonego jednostkowym poręczeniem nie jest ograniczona kwotowo, przy założeniu że wartość jednostkowego poręczenia nie przekroczy wartości wskazanej w pkt. 2 tabeli.

4. SYSTEM WDRAŻANIA IF W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020

4.1. Model wdrażania IF

Zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 18 kwietnia 2016 r. instrumenty finansowe w ramach RPO WiM 2014-2020 wdrażane będą w modelu z funduszem funduszy. Model wdrażania wybrany został w oparciu o wyniki zleconej przez Województwo „Analizy opcji wdrożeniowych instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020”. Podczas Analizy modele wdrażania IF oceniane były pod względem wykonalności, efektywności, niezbędnych/ szacowanych nakładów do poniesienia przez IZ, podatności na zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne. Analiza obejmowała także studium przypadku, w którym wzięto pod uwagę doświadczenia z wdrażania instrumentów inżynierii finansowej w perspektywie 2007-2013. W analizie SWOT dokonano przeglądu m.in. takich czynników jak: możliwość zapewnienia wkładu własnego, kompetencje instytucjonalne do wdrożenia, skuteczność dystrybucji środków, koszty/ nakłady oraz możliwości prowadzenia kompleksowej kampanii informacyjno-promocyjnej. Podsumowaniem analizy było stworzenie modelu taksonomicznego, w którym poddano ocenie kluczowe obszary towarzyszące wdrażaniu IF: efektywność, otoczenie instytucjonalne, regulacyjne, współpracę i dystrybucję potencjalnych rozwiązań wdrożenia IF w regionie. Ponadto w badaniu udział wzięli przedstawiciele wszystkich środowisk zaangażowanych we wdrażanie zwrotnych mechanizmów finansowania w regionie. (wywiady pogłębione IDI, wywiady fokusowe, panel ekspertów). Zgodnie z wynikami „Analizy opcji wdrożeniowych instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020” będzie polegał na powierzeniu wdrażania instrumentów finansowych Menadżerowi Funduszu Funduszy oraz w kolejnych etapach wdrażania – Pośrednikom Finansowym, zgodnie z Art. 38 ust. 4 lit. b i ust. 5 Rozporządzenia (UE) 1303/2013.

Schemat 1. Model wdrażania IF w ramach RPO WiM 2014-2020

System podmiotów zaangażowanych we wdrażanie instrumentów finansowych w ramach RPO WiM 2014-2020 będą tworzyli: IZ, Menadżer Funduszu Funduszy jako beneficjent oraz wybrani i kontrolowani przez niego Pośrednicy Finansowi. Przy tak skonstruowanej strukturze organizacyjnej, IZ dokonuje wyboru MFF, natomiast on z kolei wybiera Pośredników Finansowych. Ci ostatni udzielają wsparcie odbiorcom ostatecznym (MSP) zgodnie z zasadami i na warunkach wskazanych w RPO WiM 2014-2020, Oś Priorytetowa 1. Inteligentna Gospodarka Warmii i Mazur oraz niniejszej Strategii. Strategia Inwestycyjna instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 stanowi załącznik do umowy o finansowanie zawieranej z MFF i jest dla niego wiążąca. Strategia może podlegać aktualizacji zgodnie z zasadami opisanymi w pkt. 5

Wynagrodzenie Menadżera Funduszu Funduszy z tytułu zarządzania funduszem funduszy

Zakłada się, że Menadżer Funduszu Funduszy będzie otrzymywał wynagrodzenie w formie opłaty za zarządzanie zgodnie z Art. 13 ust. 1 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) Nr 480/2014, a także wynagrodzenie oparte na wynikach, o którym jest mowa w Art 13 ust. 2 lit. b ww. Rozporządzenia.

Jednocześnie w związku z wymogiem transzowania⁷ środków, oczekuje się, iż MFF zapewni ciągłość funkcjonowania funduszu funduszy, którym będzie zarządzał – w razie konieczności także poprzez zapewnienie finansowania pomostowego dla Pośredników Finansowych w sposób minimalizujący ryzyko utraty płynności w ramach ustanowionych IF.

4.2. Kryteria dostępu i wyboru Menadżera Funduszu Funduszy oraz Pośredników Finansowych

Wybór Menadżera Funduszu Funduszy, a także Pośredników Finansowych powinien odbywać się na podstawie otwartych, przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminujących procedur, niedopuszczających do konfliktu interesów, na co wskazuje Art. 38 ust. 5 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r. oraz Art. 7 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 480/2014.

Ww. Artykuł Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) Nr 480/2014 określa także minimalne wymogi, które musi spełniać podmiot wdrażający IF (a w przypadku wdrażania IF za pomocą funduszu funduszy, także Pośrednicy Finansowi), zgodnie z Art. 38 ust. 4 akapit trzeci Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013. Kryteria te odnoszą się m.in. do zdolności organizacyjnej i prawnej, trwałości ekonomicznej i finansowej, posiadania odpowiedniego systemu księgowego i kontroli.⁸ Zgodnie z przepisami Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) Nr 480/2014, MFF zapewnia, aby kryteria określone w ust. 1 i 2 Art. 7 były spełnione przez PF (jednocześnie zakłada się, że MFF będzie zobligowany przedkładać dokumentację wyboru Pośredników Finansowych do zatwierdzenia Instytucji Zarządzającej. W dniu 23 listopada 2016 r. Komitet Monitorujący Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 przyjął kryteria wyboru podmiotu pełniącego Funkcję Menadżera Funduszu Funduszy do instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (Załącznik nr 1).

Kryteria dostępu:

Zdolność prawna:

⁷ Zgodnie z Art. 41 Rozporządzenia (UE) 1303/2013 wnioski o płatność składane są okresowo – transzowanie środków z Programu do IF, European Structural and Investment Funds Guidance for Member States and Programme Authorities Financial Instruments CPR Article 41: Requests for payment, EGESIF_15_0006-00 11/02/2015, str. 3

⁸ Opracowane na podstawie: European Structural and Investment Funds Guidance for Member States on the selection of bodies implementing FIs, including funds of funds, EGESIF_15-0033-01, KE 18.02.2016

1. uprawnienia do wykonywania odpowiednich zadań wdrożeniowych na mocy przepisów unijnych i krajowych:
 - ✓ czy dany podmiot jest uprawniony do wykonywania powierzonych mu zadań w świetle przepisów unijnych i krajowych;

Zdolność gospodarcza i finansowa:

2. odpowiednia trwałość ekonomiczna i wykonalność finansowa:
 - ✓ czy dany podmiot posiada wystarczające możliwości gospodarczo-finansowe. Możliwości te należy zweryfikować z uwzględnieniem rodzaju zadań, jakie mają być powierzone danemu podmiotowi, oraz warunków ich realizacji, w tym czasu trwania realizacji);

Zdolność organizacyjna:

3. odpowiednia zdolność do wdrażania instrumentu finansowego, w tym struktura organizacyjna i ramy zarządzania zapewniające niezbędną wiarygodność dla instytucji zarządzającej:
 - ✓ czy dany podmiot posiada wystarczające możliwości wdrożenia instrumentu finansowego, w tym strukturę organizacyjną i system zarządzania dające instytucji zarządzającej pewność należytego wykonania zobowiązań. System ten musi uwzględniać takie kwestie jak: planowanie, organizowanie, komunikację, monitorowanie realizacji założeń, zarządzanie ryzykiem i zasady regulujące działalność podmiotu;
4. sprawny i skuteczny system wewnętrznej kontroli:
 - ✓ czy dany podmiot posiada skuteczny i wydajny system kontroli wewnętrznej, zapewniający odpowiednie warunki do przeprowadzania kontroli, zgodny z obowiązującymi w nim procedurami w zakresie przeprowadzania kontroli, ustalania i ograniczania ryzyka oraz podejmowania działań pokontrolnych;
5. użytkowanie systemu księgowego zapewniającego rzetelne, kompletne i wiarygodne informacje w odpowiednim czasie:
 - ✓ czy dany podmiot stosuje system rachunkowości pozwalający na terminowe dostarczanie precyzyjnych, kompletnych i wiarygodnych danych;
6. zgoda na poddanie się audytowi przeprowadzanemu przez instytucje audytowe państwa członkowskiego, Komisji i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego:
 - ✓ czy dany podmiot wyraża zgodę na poddanie się audytowi przez instytucje do tego upoważnione.

Doświadczenie:

7. doświadczenie podmiotu we wdrażaniu, a także wiedza i doświadczenie członków zespołu zaangażowanego w proces wdrażania:
 - ✓ czy dany podmiot posiada doświadczenie w realizacji podobnych zadań (niekoniecznie z udziałem środków unijnych),
 - ✓ czy dany podmiot posiada zespół o odpowiednich kwalifikacjach i doświadczeniu.

Kryteria wyboru (związane z przedmiotem umowy o wdrożenie instrumentu finansowego):

Wybór dokonywany jest na podstawie metodologii inwestowania środków, zaproponowanej przez podmiot wdrażający IF w zakresie (m.in.): wyboru Pośredników Finansowych albo odbiorców końcowych, warunków udzielania wsparcia odbiorcom końcowym, w tym ustalania cen, a także – jeżeli podmiot wdrażający instrument finansowy przeznacza własne środki na jego wdrożenie albo ponosi

część ryzyka z nim związanego – proponowanych środków zapewnienia zbieżności interesów stron i ograniczenia ryzyka ewentualnych konfliktów interesów.

Metodologia inwestowania - zgodność ze Strategią Inwestycyjną:

1. solidność i wiarygodność metodyki w celu identyfikacji i oceny Pośredników Finansowych:
 - ✓ czy podmiot proponuje przemyślaną i wiarygodną metodologię identyfikacji i oceny Pośredników Finansowych;
2. zasady i warunki stosowane odnośnie do wsparcia na rzecz ostatecznych odbiorców, w tym polityka cenowa:
 - ✓ czy dany podmiot deklaruje wdrożenie IF zgodnych ze Strategią Inwestycyjną,
 - ✓ czy model wdrażania i organizacji instrumentów finansowych jest zgodny ze Strategią inwestycyjną,
 - ✓ czy dany podmiot zadeklarował stosowne działania z zakresu monitoringu i ewaluacji
 - ✓ czy dany podmiot zadeklarował osiągnięcie wskaźników założonych w Strategii Inwestycyjnej;
3. w przypadkach gdy podmiot wdrażający instrument finansowy przeznacza swoje własne środki finansowe na instrument finansowy lub dzieli się ryzykiem, proponowane środki w celu zapewnienia zgodności interesów oraz zmniejszenia możliwego konfliktu interesu:
 - ✓ czy dany podmiot zaproponował adekwatną strukturę zysków i podziału ryzyka związanych ze środkami finansowymi zainwestowanymi przez dany podmiot
 - ✓ czy dany podmiot zaproponował odpowiednie środki zapewnienia zbieżności interesów stron i ograniczenia ryzyka ewentualnych konfliktów interesów

Zdolność pozyskania dodatkowych środków:

4. zdolność pozyskania środków na inwestycje na rzecz odbiorców ostatecznych, obok wkładów z programu:
 - ✓ czy dany podmiot wdrażający instrument finansowy wykazał zdolność do pozyskiwania środków na inwestycje w końcowych odbiorców w ramach uzupełnienia wkładu do programu
 - ✓ czy podmiot zadeklarował system prefinansowania/ finansowania pomostowego adekwatny ze Strategią Inwestycyjną

Dodatkowa działalność inwestycyjna:

5. zdolność wykazania dodatkowej działalności w porównaniu z obecną działalnością:
 - ✓ czy dany podmiot wykazał, że wdrażanie instrumentu finansowego nie zastąpi aktualnej działalności tego podmiotu

Poziom kosztów i opłat z tytułu zarządzania

6. poziom kosztów zarządzania i opłat za wdrażanie instrumentu finansowego oraz metodyka zaproponowana do ich obliczenia:
 - ✓ czy podmiot zaproponował mechanizm wynagradzania zgodny z Art. 42 Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 oraz Art. 12 i 13 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) Nr 480/2014

Ponadto weryfikacji podlegać będą **kryteria formalne:**

- ✓ poprawność złożenia wniosku,
- ✓ zgodność z zasadami pomocy publicznej,
- ✓ zgodność z politykami horyzontalnymi UE.

4.3. Monitoring i ewaluacja Strategii Inwestycyjnej

Za monitoring i sprawozdawczość w zakresie wszystkich IF wdrażanych w ramach RPO WiM 2014-2020 odpowiedzialna jest IZ RPO WiM 2014-2020. Sprawozdania z wdrażania IF zawierają w szczególności informacje pochodzące z monitoringu, dotyczące realizacji instrumentów finansowych w postaci danych liczbowych, w tym przede wszystkim wskaźników postępu finansowego oraz wskaźników rzeczowych. Zakres danych niezbędnych do przygotowania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych określony został w Art. 46 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013 oraz Rozporządzeniu (UE) Nr 821/2014 (Załącznik I). System monitoringu będzie prowadzony w ujęciu kwartalnym i rocznym oraz w postaci sprawozdania końcowego. Stosowne dane winny być zbierane zarówno przez Pośredników Finansowych, jak i Menadżera Funduszu Funduszy i przekazywane IZ RPO WiM 2014-2020.

Oprócz danych wymienionych w Załączniku I do Rozporządzenia (UE) Nr 821/2014, IZ będzie otrzymywała dodatkowe dane, użyteczne dla IZ i MFF, takie jak:

- ✓ charakterystyka odbiorców ostatecznych (wielkość firmy, okres prowadzenia działalności, lokalizacja, branża),
- ✓ udział FF w podziale na poszczególne produkty finansowe i jednostkowe wsparcia,
- ✓ jakość portfela udzielonego finansowania: opóźnienia w spłacie, umowy wypowiedziane i niewypowiedziane, w odniesieniu do poręczeń: poręczenia wypłacone i niewypłacone, szkodowość portfela.
- ✓ wartość udzielonego wsparcia wg kategorii interwencji określonych w Art. 8 Rozporządzenia Wykonawczego Komisji UE Nr 2015/2014

IZ RPO WiM może się zwrócić do podmiotu wdrażającego instrument finansowy o dodatkowe informacje potrzebne w procesie monitorowania oraz sprawozdawania z postępów w realizacji IF. Szczegółowe dane w zakresie monitoringu będą określone w umowie pomiędzy IZ RPO WiM 2014-2020 a MFF.

W zależności od wyników monitoringu procesu wdrażania IF, odpowiednia instytucja (IZ RPO WiM 2014-2020, MFF, Pośrednik Finansowy) zobowiązany jest do podjęcia adekwatnych działań interwencyjnych.

Ponadto, zgodnie z zapisami Art. 37 Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013 zakłada się przeprowadzenie w trakcie procesu wdrażania IF, ewaluację on-going. Zakres metodologii ujęty jest jako standardowe wymogi Komisji Europejskiej⁹.

Zasadniczym celem przedmiotowej ewaluacji jest monitoring procesu absorpcji IF oraz pojawiających się problemów (odbiegająca od założeń szybkość budowy portfela może być przesłanką do zwiększenia alokacji na dany instrument, z kolei zbyt wolna budowa portfela może wskazywać na konieczność obniżenia alokacji lub zmianę stosownych parametrów wsparcia), a co za tym idzie może posłużyć dokonaniu adekwatnych zmian – aktualizacji Strategii Inwestycyjnej.

⁹ Ex-ante assessment methodology for financial instruments in the 2014-2020 programming period. General methodology covering all thematic objectives Volume I', Version 1.2 - April 2014, European Commission, European Investment Bank

Tabela 4. Wskaźniki realizacji Strategii Inwestycyjnej

Poddziałanie	Nazwa instrumentu	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (euro)
1.3.3	pożyczka rozwojowa	73	1 176 096
1.3.3	wejście kapitałowe	13	355 875
	Suma	86	1 531 971
1.5.3	pożyczka inwestycyjna z premią	752	7 360 999
1.5.3	poręczenie	18	112 929
		0	0
	Suma	770	7 473 928
	ŁĄCZNIE WSKAŹNIK	856	9 005 899

5. AKTUALIZACJA STRATEGII INWESTYCYJNEJ

Na podstawie Art. 37 ust. 2 lit. g Rozporządzenia (UE) Nr 1303/2013 istnieje wymóg dotyczący aktualizacji oceny ex-ante instrumentów finansowych, a tym samym Strategii Inwestycyjnej. Zgodnie z zapisami „Analizy ex-ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 w województwie warmińsko-mazurskim”, aktualizacja Strategii Inwestycyjnej będzie miała miejsce w przypadku zaistnienia istotnych zmian na rynku, lub w dowolnym czasie, z inicjatywy IZ RPO WiM 2014-2020 lub na uzasadniony wniosek MFF. Aktualizacja będzie miała na celu zweryfikowanie i diagnozę luki finansowej, a także czy zastosowana interwencja w postaci instrumentów finansowych odpowiada potrzebom przedsiębiorstw, czy jest efektywna i skuteczna.

Wnioski i rekomendacje wynikające z analizy stanu wdrażania i pojawiających się problemów mogą być argumentem do aktualizacji Strategii Inwestycyjnej.

Możliwe przesłanki aktualizacji Strategii Inwestycyjnej:

1. Niezgodny z założeniami poziom udzielonego wsparcia w ramach poszczególnych podmiotów wdrażających IF oraz w podziale na typy IF,
2. Bariery dotyczące wyboru i selekcji PF,
3. Bariery wynikające z niskiej efektywności PF,
4. Niska jakość portfela w porównaniu z założeniami,
5. Występowanie luki w ofercie IF, obszarów konkurencji z innymi mechanizmami wsparcia zarówno zwrotnego, jak i bezzwrotnego finansowanego z krajowych środków publicznych,
6. Zmiany legislacyjne UE i krajowe, w tym zmiany wytycznych KE lub ministra właściwego do spraw rozwoju,
7. Zmiana koniunktury gospodarczej w otoczeniu przedsiębiorstw,
8. Wpływ instrumentów finansowych na finansowanie oferowane przez sektor komercyjny,
9. Zmiana zapisów RPO WiM 2014-2020.

AKTY PRAWNE I ODNIESIENIA

Tabela 5. Zestawienie Aktów prawnych i odniesień stosowanych w Strategii Inwestycyjnej

Regulacje UE	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.
	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego
	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych.
	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych.
	Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi.
	Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>
	Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (2008/C 14/02 lub kolejny – zastępujący).
	EGESIF_15-0033-01, KE 18.02.2016 Wytyczne KE: European Structural and Investment Funds Guidance for Member States on the selection of bodies implementing FIs, including funds of funds
	European Structural and Investment Funds Guidance for Member States and Programme Authorities Financial Instruments CPR Article 41: Requests for payment, EGESIF_15_0006-00 11/02/2015
	Ex-ante assessment methodology for financial instruments in the 2014-2020 programming period. General methodology covering all thematic objectives Volume I', Version 1.2 - April 2014, European Commission, European Investment Bank
Regulacje krajowe	Ustawa z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Załącznik nr 1 do Strategii inwestycyjnej instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Kryteria oraz warunki formalne wyboru podmiotu pełniącego Funkcję Menadżera Funduszu Funduszy do instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020¹⁰

WARUNKI FORMALNE WYBORU PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO NA LATA 2014-2020			
<i>W trybie pozakonkursowym instytucja określi w Regulaminie naboru i oceny wniosków o dofinansowanie tryb uzupełnienia wniosku o dofinansowanie. W przypadku braku uzupełnienia wniosku lub niezłożenia wymaganych wyjaśnień projekt nie zostaje dopuszczony do oceny lub dalszej oceny.</i>			
LP.	NAZWA WARUNKU	DEFINICJA WARUNKU	OPIS WARUNKU
1.	Kompletność wniosku i załączników	Wniosek o dofinansowanie i załączniki są kompletne, spójne i sporządzone zgodnie z instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie i regulaminem naboru	Warunek formalny zerojedynkowy. Ocena spełniania warunku polega na przypisaniu wartości logicznych „tak” lub „nie”.
2.	Forma złożenia wniosku i załączników	Wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami został złożony formie określonej w regulaminie naboru	Warunek formalny zerojedynkowy. Ocena spełniania warunku polega na przypisaniu wartości logicznych „tak” lub „nie”.
3.	Termin złożenia wniosku i załączników	Wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami został złożony w terminie określonym w regulaminie naboru	Warunek formalny zerojedynkowy. Ocena spełniania warunku polega na przypisaniu wartości logicznych „tak” lub „nie”.

¹⁰ Kryteria przyjęte przez Komitet Monitorujący Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

Rzeczpospolita
PolskaWZROST I ZDROWIE.
Zdrowe życie, czysty zyskUnia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

KRYTERIA FORMALNE WYBORU PROJEKTÓW (OBLIGATORYJNE)			
LP.	NAZWA KRYTERIUM	DEFINICJA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM
1.	Projekt znajduje się w Wykazie projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego stanowiącym załącznik do SZOOP.	Weryfikowane będzie czy dany projekt znajduje się w załączniku do SZOOP	Kryterium obligatoryjne. Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające kryterium są odrzucane i nie podlegają dalszej ocenie.
2.	Kwalifikowanie się projektu w ramach danego działania /poddziałania zgodnie z zapisami SZOOP i regulaminu	Projekt wpisuje się w założenia określone w SZOOP i regulaminie, a przyjęte założenia projektu kwalifikują go do wsparcia w ramach naboru, w ramach którego został on złożony, w szczególności projekt mieści się w katalogu możliwych do realizacji typów projektów w danym działaniu, wskazanych w regulaminie naboru.	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.
3.	Niepodleganie wykluczeniu z możliwości ubiegania się o dofinansowanie ze środków UE na podstawie odrębnych przepisów.	Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania, w tym wykluczeniu, o którym mowa w: - ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; - ustawie z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; - ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Kryterium weryfikowane na podstawie oświadczenia wnioskodawcy.	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

4.	Wartość projektu oraz poziom dofinansowania projektu.	Wartość projektu i jego poziom dofinansowania są zgodne z minimalną i maksymalną wartością projektu oraz minimalnymi i maksymalnym poziomem dofinansowania obowiązującymi dla danego działania/poddziałania/typu projektu określonymi w SZOOP oraz w regulaminie naboru.	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.
5.	Obszar realizacji projektu-	Weryfikowane będzie czy wskazany obszar realizacji projektu jest zgodny ze wskazanym w SZOOP i regulaminie.	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.

KRYTERIA MERYTORYCZNE OGÓLNE WYBORU PROJEKTÓW (OBLIGATORYJNE)

LP.	NAZWA KRYTERIUM	DEFINICJA KRYTERIUM	OPIS ZNACZENIA
1.	Możliwość uzyskania dofinansowania przez projekt-	Weryfikowana będzie możliwość uzyskania dofinansowania na podstawie analizy dokumentacji aplikacyjnej, tj. czy projekt jest wykonalny finansowo i zapewniono jego trwałość ekonomiczną (zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. b Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.)	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.
2.	Zdolność prawna	Ocenie podlega czy Wnioskodawca prawidłowo wskazał w dokumentacji aplikacyjnej na mocy jakich przepisów unijnych i krajowych posiada uprawnienia do wykonywania odpowiednich zadań wdrożeniowych (pełnienia funkcji Menadżera Funduszu Funduszy), zgodnie z art. 7 ust. 1 lit.	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

		a) Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. ¹¹ .	
3.	Zgodność projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn	Weryfikowane będzie (na podstawie dokumentacji aplikacyjnej) czy zapewniony zostanie (na poziomie realizacji inwestycji przez odbiorców ostatecznych): pozytywny lub neutralny wpływ projektu na zasadę horyzontalną UE - promowanie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, zgodnie z art. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.
4.	Zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Weryfikowane będzie (na podstawie dokumentacji aplikacyjnej) czy zapewniony zostanie (na poziomie realizacji inwestycji przez odbiorców ostatecznych) pozytywny wpływ projektu na zasadę horyzontalną UE: promowanie równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z art. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.
5.	Zgodność projektu z politykami horyzontalnymi Unii Europejskiej – zrównoważony rozwój	Weryfikowane będzie (na podstawie dokumentacji aplikacyjnej) czy zapewniony zostanie (na poziomie realizacji inwestycji przez odbiorców ostatecznych): pozytywny lub neutralny wpływ projektu na zasadę horyzontalną UE: - zrównoważony rozwój. Sprawdzone będzie:	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.

¹¹ Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

		<p>1. czy projekt został przygotowany zgodnie z prawem dotyczącym ochrony środowiska (w brzmieniu obowiązującym na dzień ogłoszenia naboru wniosków o dofinansowanie), w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, – ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, – ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, – ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne <p>2. czy projekt odnosi się i określa zdolności do reagowania i adaptacji do zmian klimatu (w szczególności w obszarze zagrożenia powodziowego)</p>	
6.	Zamówienia publiczne i konkurencyjność	Weryfikowana będzie zgodność założeń projektu z przepisami ustawy prawo zamówień publicznych oraz zasadą konkurencyjności.	<p>Kryterium obligatoryjne.</p> <p>Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”.</p> <p>W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.</p>
7.	Pomoc publiczna i pomoc de minimis	Weryfikowana będzie zgodność zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu z zasadami pomocy publicznej/ pomocy de minimis w odniesieniu do wnioskodawcy, form wsparcia, wydatków, jak również oceniana będzie możliwość udzielenia w ramach projektu pomocy publicznej/ pomocy de minimis, uwzględniając reguły ogólne jej przyznawania oraz warunki jej dopuszczalności w danym typie projektu.	<p>Kryterium obligatoryjne.</p> <p>Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie” lub „nie dotyczy”.</p> <p>W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.</p>
8.	Wykonalność techniczna	Weryfikowana będzie wykonalność prawna i techniczna projektu, potrzeba jego realizacji i cele, optymalny wariant, sposób realizacji i stan po realizacji	<p>Kryterium obligatoryjne.</p> <p>Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”.</p> <p>W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.</p>

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

9.	Trwałość projektu	<p>Weryfikowane będą następujące aspekty, które muszą być spełnione, aby projekt mógł otrzymać dofinansowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wnioskodawca posiada potencjał instytucjonalny do realizacji projektu (posiada lub dostosuje strukturę organizacyjną i procedury zapewniające sprawną realizację projektu, tj. pełnienia roli Funduszu Funduszy). System zarządzania Wnioskodawcy musi uwzględniać takie kwestie jak: planowanie, organizowanie, komunikację, monitorowanie realizacji założeń, zarządzanie ryzykiem i zasady regulujące działalność podmiotu (zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. c Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r). - Wnioskodawca posiada sprawny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, zapewniający odpowiednie warunki do przeprowadzania kontroli, zgodny z obowiązującymi w nim procedurami w zakresie przeprowadzania kontroli, ustalania i ograniczania ryzyka oraz podejmowania działań pokontrolnych (zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. d Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r). - Wnioskodawca posiada system księgowy zapewniający terminowe dostarczania rzetelnych, kompletnych i wiarygodnych informacji (zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. e Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r). - Wnioskodawca (jeśli dotyczy) posiada potencjał kadrowy do realizacji projektu, adekwatny do zakresu zadań w projekcie umożliwiający jego sprawne zarządzanie i realizację. - Wnioskodawca (jeśli dotyczy) posiada potencjał finansowy do realizacji projektu (dysponuje środkami na realizację projektu lub ma możliwość ich pozyskania: wskazał źródła finansowania projektu). Wnioskodawca wyraził zgodę na poddanie się audytowi przez instytucje do tego upoważnione. Weryfikowane na podstawie oświadczenia załączonego do wniosku o dofinansowanie (zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. f Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r). 	<p>Kryterium obligatoryjne.</p> <p>Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”.</p> <p>W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.</p>
10.	Wskaźniki	<p>Weryfikowana będzie poprawność merytoryczna wskaźników, w tym zgodność założonych wskaźników ze <i>Strategią inwestycyjną dla</i></p>	<p>Kryterium obligatoryjne.</p>

Rzeczpospolita
Polska

Wzajemna
Mądrość. Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

		<p><i>instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020</i> ¹²</p>	<p>Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.</p>
--	--	--	---

KRYTERIA MERYTORYCZNE SPECYFICZNE (OBLIGATORYJNE)*

LP.	NAZWA KRYTERIUM	DEFINICJA KRYTERIUM	OPIS ZNACZENIA
1.	Zgodność ze Strategią Inwestycyjną	<p>Ocenie podlega (na podstawie dokumentacji aplikacyjnej) zgodność planowanych w ramach projektu działań ze <i>Strategią inwestycyjną dla instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020</i>. Ocenie podlega:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy model wdrażania i organizacji instrumentów finansowych oraz zasady i warunki ich wdrażania są zgodne ze <i>Strategią inwestycyjną</i>. • Czy Wnioskodawca zadeklarował stosowne działania z zakresu monitoringu i ewaluacji • Czy Wnioskodawca zaproponował adekwatną strukturę zysków i podziału ryzyka związanych ze środkami finansowymi zainwestowanymi przez Wnioskodawcę. <p>W przypadku gdy Wnioskodawca zadeklarował przeznaczenie własnych środków finansowych na instrumenty finansowe ocenie podlega czy Wnioskodawca zaproponował odpowiednie środki zapewnienia zgodności interesów stron i ograniczenia ryzyka ewentualnych konfliktów interesów. (zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. f Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r).</p>	<p>Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.</p>

¹² *Strategia inwestycyjna dla instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020* dostępna na stronie www.rpo.warmia.mazury.pl

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

2.	Wybór pośredników finansowych	Ocenie podlega czy przedstawiona przez Wnioskodawcę metodologia identyfikacji i oceny pośredników finansowych jest przemyślana i wiarygodna (zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. a Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.), zapewnia dotarcie do odbiorców ostatecznych z całego obszaru województwa warmińsko-mazurskiego oraz zapewnia że spełnione zostaną wymogi określone w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r.	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.
3.	Zdolność pozyskania dodatkowych środków	Kryterium bada zgodność z wymogami określonymi w art. 7 ust. 2 lit d, Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r., tj: <ul style="list-style-type: none"> • Czy Wnioskodawca wykazał zdolność pozyskiwania środków na inwestycje na rzecz końcowych odbiorców programu obok wkładu z programu. • Czy Wnioskodawca przedstawił system prefinansowania/ finansowania pomostowego adekwatny ze <i>Strategią Inwestycyjną</i>; 	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.
4.	Dodatkowa działalność inwestycyjna	Kryterium bada czy Wnioskodawca oświadczył, że wdrażanie instrumentu finansowego nie zastąpi jego aktualnej działalności (zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. e Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r).	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.
5.	Poziom kosztów i opłat z tytułu zarządzania	W ramach kryterium badane jest czy zaproponowany przez Wnioskodawcę (w dokumentacji aplikacyjnej) mechanizm wynagradzania jest zgodny z właściwymi przepisami, w tym art. 42 Rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 ¹³ oraz art. 12 i 13 Rozporządzenia (UE) Nr 480/2014. (zgodnie z art. 7 ust. 2	Kryterium obligatoryjne. Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”. W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do

Rzeczpospolita
Polska

Zdrowe życie, czysty zysk

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

		lit. b Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r).	poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.
6.	Doświadczenie Wnioskodawcy	<p>Ocenie podlega udokumentowane doświadczenie Wnioskodawcy w udzielaniu instrumentów finansowych, rozumiane jako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. udzielenie w okresie 3 lat poprzedzających datę złożenia wniosku o dofinansowanie min. 300 pożyczek średniorocznie 2. udzielenie w okresie 3 lat poprzedzających datę złożenia wniosku o dofinansowanie min. 300 poręczeń/ reporęczeń średniorocznie; <p>lub</p> <p>pełnienie roli Funduszu Funduszy dla instrumentów finansowych (pożyczek lub poręczeń) nieprzerwanie w ciągu min. 3 ostatnich lat przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne.</p> <p>Ocena spełniania kryteriów polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak” lub „nie”.</p> <p>W przypadku niespełnienia kryterium wnioskodawca zostanie wezwany do poprawienia/uzupełnienia dokumentów we wskazanym terminie.</p>

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Załącznik nr 2 do Strategii inwestycyjnej instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

**Harmonogram realizacji Strategii Inwestycyjnej instrumentów finansowych
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020**

A Postęp finansowy realizacji Strategii inwestycyjnej instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w części dotyczącej PI 3a (narastająco)

Lp.	Opis	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Planowany termin złożenia Wniosku o płatność rozliczającego transzę wkładu do FF	<i>Pierwszy WNP – II kwartał</i>	-	<i>Drugi WNP – I kwartał</i>	<i>Trzeci WNP – II kwartał</i>	<i>Czwarty WNP – II kwartał</i>	Końcowy WNP	-
2.	Wydatki kwalifikowalne przedstawione do certyfikacji [mln euro/ (% alokacji)]	Min. 2,72 (25)	-	Min. 5,45 (50)	Min. 8,16 (75)	10,89 (100)	-	-
3.	Łącznie wydatki kwalifikowalne przedstawione na koniec roku [mln euro (% alokacji)]	-	-	Min. 1,63 (15)	Min. 4,68 (43)	10,89 (100)	-	-
3.1.	Środki przekazane przez MFF do PF z przeznaczeniem na inwestycje	Wysokość środków zostanie określona w umowie z Menadżerem Funduszu Funduszy i umowach operacyjnych z pośrednikami finansowymi z uwzględnieniem limitów dla wynagrodzeń MFF i PF określonych w Rozporządzenie delegowanym Komisji (UE) nr 480/2014 ¹⁴						
3.2.	Środki przekazane przez PF do Ostatecznych Odbiorców							
3.3.	Wynagrodzenie MFF							
3.4.	Wynagrodzenie PF							

¹⁴ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

B Postęp finansowy realizacji Strategii inwestycyjnej instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w części dotyczącej PI 3c (narastająco)

Lp.	Opis	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Planowany termin złożenia Wniosku o płatność rozliczającego transzę wkładu do FF	<i>Pierwszy WNP – II kwartał</i>	-	<i>Drugi WNP – I kwartał</i>	<i>Trzeci WNP – I kwartał</i>	<i>Czwarty WNP – II kwartał</i>	Końcowy WNP	-
2.	Wydatki kwalifikowalne przedstawione do certyfikacji [mln euro/ (% alokacji)]	Min. 12,33 (25)	-	Min, 24,65 (50)	Min.36,98 (75)	49,3 (100)	-	-
3.	Łącznie wydatki kwalifikowalne przedstawione na koniec roku [mln euro (% alokacji)]	-	-	Min. 7,4 (15)	Min. 21,2 (43)	49,3 (100)	-	-
3.1	Środki przekazane przez MFF do PF z przeznaczeniem na inwestycje	Wysokość środków zostanie określona w umowie z Menadżerem Funduszu Funduszy i umowach operacyjnych z pośrednikami finansowymi z uwzględnieniem limitów dla wynagrodzeń MFF i PF określonych w Rozporządzenie delegowanym Komisji (UE) nr 480/2014 ¹⁵						
3.2	Środki przekazane przez PF do Ostatecznych Odbiorców							
3.3	Wynagrodzenie MFF							
3.4	Wynagrodzenie PF							

¹⁵ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

C Postęp rzeczowy realizacji Strategii inwestycyjnej instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (narastająco)

Lp.	Wskaźnik produktu/ rezultatu bezpośredniego*	2018	2023
1.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie [szt.]	120	856
2.	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku [szt.]	0	40
3.	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy [szt.]	0	241
4.	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw [EURO]	1 172 052,00	9 005 899

* Poziom realizacji wskaźnika określony dla lat 2018 i 2023 jest wartością minimalną.

Harmonogram dotyczy wyłącznie wydatków kwalifikowalnych i nie obejmuje – na tym etapie – sposobu i terminu wykorzystania przychodów wygenerowanych na wkładzie oraz wszelkich środków powracających do funduszu funduszy, w tym również przychodów z operacji.